

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pestoju, Sežani, Naborini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvd. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 belone. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, esartice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka dodatna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uročljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na tedensko izdajo „EDINOSTI“ stane: za leto 12 K, pol leta 6 K, 3 mesece 3 K. — Za dopolnila naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno pisma se ne sprejemajo in rokavci se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik: konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 18. Poštne-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Narodna delavska organizacija

Podpisani odbor N. D. O. vabi članstvo na IZREDNI

občni zbor

ki se vrši

danes, dne 16. julija t. l.

točno ob 7. uri zvečer

v Sokolovi dvorani v Narodnem domu v Trstu.

Dnevni red:

- 1) Organizacijski statut.
- 2) Izprememba pravil.
- 3) Statut mladinske organizacije.
- 4) Razno.

Ako bi občni zbor ne bil ob napovedani uri sklepan, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki je sklepan ob vsakem številu navzočega članstva.

Z ozirom na važni dnevni red pozivamo članstvo, da se udeleži občnega zbora v čim najobilnejšem številu.

Občnega zbora se udeleži tudi tov. drž. posl. BURIVAL in tovar. MACHEK in HAVELKA kot zastopnika češke nar. železničarske organizacije.

V Trstu, dne 11. julija 1910.

Odbor N. D. O.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 13. Zbornica je nadaljevala debato o adresnem načrtu. Posl. Huszar-Tarpar (ljudska stranka) je obširno govoril o zlorabah na volitvah. Govornik se je končno izjavil za enako in tajno volilno pravico.

Prost Rudraj je izjavil, tla zamore dokazati, kaka nasilstva je uporabljala ljudska stranka na volitvah. Izlasti v njegovem volilnem okraju. (Velik hrup pri ljudski stranki). — Posl. Dezider Abraham (Justhovec) je napadal narodnostno politiko Tisze. — Posl. Lovacz Martin (Justhovec) je izjavil, da hoče delavna stranka z razpravljanjem ne senkati spadatajčih stvari, kakor so narodnostno vprašanje, katoliška avtonomija itd. odvrtiti pozornost od tega, da so bile volitve velikansko pačenje javnega mnenja. — Nato je bila razprava prekinjena in seja zaključena.

Prihodnja seja jutri.

Seja poslancev hrvatsko-srbske koalicije v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 15. — Členi hrvatsko-srbske koalicije so imeli danes od 10:30 do 2:30 pop. posvetovanje, katerega so se od strani hrvatske deželne vlade udeležili tudi ban dr. Tomašić ter sekcijnska načelnika Chavrak in Amruš. Ban je imel triuren govor, v katerem je pojasnjeval politični položaj. Semtertja so člani koalicije napravili mejklice. Besede ni povzel nihče. Seja je bila potem prekinjena za 2 in pol uri in nato zopet odprta. Razprava je trajala do 7. ure zvečer in se jutri nadaljuje.

Socijalno-zavarovalni odsek držav. zbora.

DUNAJ 15. Pododsek socijalnega zavarovalnega odseka je vsprejel paragrafe 88 do 102 državne predloge. S tem je rešena predrazprava drugega poglavja vladne predloge.

TURČIJA.

CARIGRAD 15. Zagotavlja se, da je policija aretirala večeraj mnogo oseb. Med temi je baje tudi nekaj Turkini, ki so bile v zvezi s tajnim odborom. Tudi v Brusi je bilo baje aretiranih več oseb.

CARIGRAD 15. V krogih porte in v diplomatskih krogih se širijo govorice, da ne stori porta za sedaj nadaljnji korak v kretske vprašanju in da ne odgovori na zadnjo noto velevalisti. Porta hoče baje počakati, kako se razvije dogodka na Kreti.

Iz Albanije.

SOLUN 15. — Glavni stan albanskega operacijskega zbora se nahaja v Kalisu med Luimo in Biskopijo (sandžak Prizrend). Čete so zasedle okraje južno od Dibre, dočim je Šekfet paša prodrli do Meriturgurta, kjer sedaj šotori.

Upor Albancev smatrajo vdušenim in se nadejajo, da bo možno v kratkem odpušiti 20.000 mož redifov. Razun v Verisovicu, so pričeli graditi vojašnice tudi v Prizrendu in Djakovici.

Trideset komisij se bavi z ljudskim štetjem.

Aviatik Heim v Gorici.

GORICA 15. Aviatik Heim je večeraj v navzočnosti velike množice ljudstva letal po zraku eno uro 9 minut. Na zemljo se je spustil ob luninem svitu ob 1.15.

Zveze med Španko in Vatikanom se pretržejo?

MADRID 15. Zdi se, da se v kratkem pretržejo diplomatske zveze med Španko in Vatikanom. Toliko španska vlada kolikor Vatikan si prizadevata zvrniti odgovornost eden na drugega.

Potres v Južni Ameriki.

GENOVA 15. Iz Santiaga v Čilu poročajo: Večeraj je bilo čuti močne potresne sunki, ki so silno prestrašili prebivalstvo. Vesti iz Valparaisa pravijo, da je bil tudi tamkaj silen potres, ki je povzročil veliko paniko in poškodoval mnogo poslopij.

DUNAJ 15. Glasom brzojavnega poročila je vojna ladija „Panter“ dne 14. t. m. priplula v Vun; od tamkaj odide v Šangaj. Na ladiji vse zdravo.

Cetinje 15. Sultan je poslal knezu Nikoli arabskega konja kakor jubilejni dar.

MISSOULA (Montana) 15. Gozdi v zapadni Montani gorijo. Mesto Whitefish je obdano od požarja. Položaj je resen. Na stotine ljudi gasi, vendar brez vsakega uspeha.

NAPOLJ 15. Listi poročajo o senzacijsnem slučaju nekega blaznega, imenoma Mihael Rea, ki je že 5 let imel v svoji hiši zaprti ženo in 11 malih otrok. Rea, ki je star 43 let, je že pred 5 leti kazal znake blaznosti. Obdolžil je svojo ženo, da ga vara, in otroke, da mu zapravljajo premoženje. Sklenil je torej, da jih zarida v neki hiši pri Casanuovo. V zadnjem času se je posrečilo starejšim sinovom uiti, vsled česar je prišla vsa stvar na dan. Blaznega Rea so zvezali, zaprte pa osvobodili.

PARIZ 15. Belgijska kraljeva dvojica je danes obiskala Louvrski muzej in je ob 4. uri 20 m. pop. odpotovala. Fallières je spremil na kolodvor visoka gosta, ki ju je občinstvo živahno pozdravljalo.

PARIZ 15. Belgijski kraljevska dvojica in Fallières so bili danes slovesno vsprejeti v mestni hiši. Potem sta bila kralj in kraljica na obedu v palači Elysee.

Dunavsko-Jadranska železnica in ustaja v Albaniji.

V razgovoru z dopisnikom nekega nemškega lista je izjavil neki arnavtski prvak: da Arnavti ne dovolijo nikdar, da bi se zgradila ta železnica, ker bi se na ta način Arnavte popolnoma odsekalo od ostale Turčije in bi ti postali plenom vsesrbske politike.

Te besede so vrlo karakteristične, pa naj bi bile izgovorene tudi v manje resnih in kritičnih časih, nego so sedanj — in da jih je izrekel tudi manje znamenit človek, nego je prvak, čegar besedo slušajo brez-pogojno prebivalci golih albanskih planin.

Kljubu temu albanskemu odporu je dunavsko-jadransko železnico smatrali kakor gotov čin. Trasanja so bila že enkrat začela, ali hitro, v začetku, že je bilo treba vstaviti vsako daljno delo, ker so Arnavti inženirjem prepredili vsako nadaljevanje. Z uradne strani, toliko srbske, kolikor turške, se je zatirjalo da to ni kakor niso resna motenja. Kljub temu pa niso nadaljevali s trasiranjem. Bile so torej očitne zapreke. A kdo da je napravil te zapreke, to nam je povedal sedaj arnavtski vodja. Ali za bolje umevanje, moramo malo globlje pogledati v vso stvar in videli bomo, da se tudi tu skriva za Arnavti nekdo drugi; a ta drugi je — Turčija!

Takoj v začetku albanske ustaje je padla v oči neaktivnost turške vojske in pa neka okrožnica Šekfet Durgut paše na Arnavte. Vse to je izgledalo nekam čudno.

Sedaj pa je arnavtski prvak odkril karte. Mladoturki so pokazali, da so taktiko glede zunanje politike prevzeli od svojih prednikov! Ista igra, ki so jo bili Turki uprizarili s pomočjo Arnavtov po berlinskem kongresu, da bi preprečili sklep velesil glede odcepljenja Pleva in Gusinja, ista igra se ponavlja tudi sedaj.

Naj si je bil tudi kralj Peter v Carigradu; naj je tudi govorica, da sultan Mohamed pojde v kratkem v Beligrad v obiske; pa naj se tudi že dlje časa govori

o neki „Balkanski zvezi“: vendar je jasno, da so si Mladoturki prizadevali na vsak način, da bi preprečili gradnjo dunavsko-jadranske železnice!

Da bi nastopili odkrito, diplomatskim potom, tega Mladoturki niso smeli; že zato ne, ker je bila tu tudi Rusija zainteresirana; a tudi ostale velesile so privolile v to gradnjo. Torej: da bi bili odprto nastopili, to je bilo nevarno, kakor po sklepu berlinskega kongresa. Zato torej so se mladoturki zatekli k staremu sredstvu. Našuntali so Arnavte v ustajo ter jim potem rekli, da naj kakor pogoj za mir zahtevajo odstop od projekta dunavsko-jadranske železnice!!!

Mladoturki vedo prav dobro, da je tudi med velesilami takih, ki ne gledajo radi na to železnico, in da najdejo Arnavti, ako pride do diplomatske intervencije, podporo, ker bo Turčija le stala ob strani in gledala.

Po vsem tem se more trdit s sigurnostjo, da je balkansko vprašanje zopet stopilo v ospredje, ali sedaj mnogo aktuelnejše, nego kdaj poprej!

Slovenski železničarji.

V četrtek večer so naši slovenski železničarji pozdravljali v svoji sredi zastopnike češkega narodnega železničarstva, drž. poslanca tov. Burivala, podpredsednika „Spolku českých uředníků železničních“ tov. Macheka in tajnika tov. Havelka. Ob tej priliki sta sklicali „Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov“ in „Zveza jugoslovanskih železniških uslužbencev“ v Narodnem domu shod, katerega se je udeležilo do 500 železničarjev.

Shodu je predsedoval predsed. „Društva slovenskih železniških uradnikov“, tov. Zorec, a pri predsejniški mizi smo videli poleg čeških gostov podpredsednika Z. J. Z., tov. Škerjanc, nadalje drž. poslanca dra. Rybářa in pred. N. D. O. tov. dr. Mandiča.

Shod je otvoril tov. Zorec pozdravivši češke goste, zastopnike tržaškega delavstva ter podal besedo tov. Macheku, da poroča o namelih in delovanju slovenske železničarske lige.

Tov. Machek, burno pozdravljen, je izročil pred vsem navzočim pozdrave češkega narodnega organiziranega železničarstva, povdarjajoč, da vse to železničarstvo pripada eni veliki rodbini slovenski. Prišli so češki tovariši obiskat svoje slovenske tovariše, da v njih utrde njihove sile za njihov narodni pa tudi ekzistenčni boj. Podrobneje se govornik noče spuščati v razpravo o namelih in delovanju lige, ker se bo o tej stvari podrobno razpravljalo na kongresu, ki se bo vršil meseca septembra v Pragi, povdarja pa, da je edino le v združenju moč in da bo slovensko železničarstvo našlo svoj spas edino le v ligi, ki združuje vse slovensko železničarstvo v naši državi. Zato pa vabi jugoslovanske železničarje, da se v najobilnejšem številu udeležijo kongresa lige v Pragi. Slovensko železničarstvo ne zahteva nič nedopustnega, nič nezmišelnega, liga nima nikakov namen napadati, izsiljevati, ne, temveč slovenski železničarji, združeni v ligi, zahtevajo le to, kar jim gre na podlagi zakona, zahtevajo le enakopravnost in nič drugega. Naj torej pridejo jugoslovanski železničarji v kraljevsko Prago, ki bo slovenske goste sprejela tudi kraljevska, saj je prevzel protektorat nad celo prirediteljno mestni zastop kraljevske Prage. Da se snide na tem kongresu vse slovensko železničarstvo, da se ga udeleže pred vsemi v najlepšem številu jugoslovanski železničarji, v to ime kliče vsem iskren češki „Na zdar!“ — (Burno odobravanje).

Na to se oglaš k besedi tajnik „Spolku českých uředníků železničních“, tov. Havelka, ki povdarja že takoj, da bi bilo brezpomembno obširneje govoriti o programni točki „preskrbi železničarskih udov in sirot“, ker se bo na kongresu lige obširno razpravljalo o tej zadevi. Gotovo pa je, da vse železničarje enako, brez razlike, tlači enaka beda, da vsi enako čutijo, kako težke so razmere, v katerih žive železničarske rodbine. Vsekako je potrebno, da se zviša ekzistenčni minimum. Je pač resnica, da je treba pred vsem, da se okrepmo gnotno, kajti le gnotno, gospodarsko močni moremo z vspehom napredovati tudi na raznih poljih. Zato pa pozivljajo svoje slovenske tovariše, da naj pač polet ob priliki kongresa lige v Prago, da se tam navzamejo v bratskem objemu s svojimi češkimi tovariši, nove moči in čilosti za nadaljno svoje delovanje, ki naj bo tako, da ne bo nobeden slovenski železničar pozabil svoje slovenske matere. V to ime: Na zdar in živeli bratje Slovenci! (Burno odobravanje). (Zvršetak pride).

Posl. Dobernig o razmerju med Nemci in Italijani.

Koroški nemško-nacionalni poslanec Dobernig se je bil lotil te dni dela, ki ni ravno posebno imenitno in potrebno, najmanj pa za tako brihtno glavo, za kakoršnjo hoče veljati ta velenemški mož — s slovenskim imenom in slovensko krvjo v žilah. S posebno vnuemo odpira vrata, ki so že — davno odprta za vsakogar, ki gleda stvar s odprtimi očmi. A potem prihaja na podlagi svojih lastnih konstatacij do zaključkov, kakoršnih ne bi pričakoval nikdo, ki se ni skregal z — logiko!

V listu „Volkszeitung“ je priobčil namreč posl. Dobernig članek, v katerem razpravlja o razmerju med Italijo in Avstrijo, in potem o razmerju med Nemci in Italijani v Avstriji sami.

Pripoveduje, da se v Italiji dogajajo stvari, ki bi se ne smele dogajati nasproti zaveznikom. Oboroževanja na tej in oni strani govore dovolj jasen govor. Napetost na obeh straneh je toliko, da zahteva hitre rešitve, bodi mirnim diplomatskim potom, bodi z orožjem!

Osobito razburja Italijane — tako pripoveduje Dobernig — dejstvo, da se pozicija naše monarhije na Balkanu vrtja vedno bolj. V Kvirinalu so kar ljubosumni na avstrijsko balkansko politiko.

Ta grenka očitana Dobernigova gredo na naslov oficijelne Italije.

Se trpkejša je avtorjeva beseda o razpoloženju neoficijelne Italije nasproti naši monarhiji. To razpoloženje ni nič boljše, nego je bilo leta 1866.!!!

Kdor je navajen logično misliti in sklepati, mora priti na podlagi teh Dobernigovih konstatacij do zaključka, da mora naša monarhija nasproti Italiji zavzemati pozicijo, ki se jo zavzamele nasproti s ovržnikom, in da mora nasprotovati vsemu in vsem, ki stoje se svojimi simpatijami na strani Italije.

Ali g. Dobernig ne prihaja do tega logičnega zaključka, kakor bomo pozneje videli.

Preidši v svojih izvajanjih k razmerju med Italijani in Nemci v naši monarhiji — v pokrajinah in v parlamentu — toži posl. Dobernig, da na klerikalne italijanske poslance Nemci ne morejo računati kakor na zanesljive in lojalne zaveznike. V Tirolu na pr. da so vsi Italijani neizprosni proganjali Nemcev. S klerikalnimi Italijani Nemci seveda ne morejo sklepati paktov — tako zatrja g. Dobernig.

Sedaj pa razumi božji človek apel Dobernigov na Italijane, naj se nemško-italijanski blok postavi na trdne podlage!

Kako neki! Če nemška gospoda sploh ne sklepajo paktov s takimi nezanesljivimi elementi, kakoršnji so italijanski klerikalci, kako hočejo potem konsolidirati nemško-italijanski blok?! Dobernigova želja je navsezna na pogoj, ki ne le da ne obstoji, ampak ki tudi ne bo nikoli obstojal. V kolikor se daja predvidjati, za dogledne čase bo namreč v italijanski delegaciji vedno tudi klerikalnih poslancev.

Po vseh zakonih zdrave logike bi moral priti torej g. Dobernig do zaključka, da trdno zavezništvo med Italijani in Nemci sploh ni možno. Ali vendar — ne!! Vzlic vsemu in vsemu zahteva posl. Dobernig, naj se nemško-italijanski blok postavi na trdne podlage!!

Da reasumiramo! Koroški poslanec konstatuje, da je oficijelna Italija nasproti naši monarhiji neiskrena in nelojalna; da nam je mnenje neoficijelne Italije nesprenjeno sovražno; da je italijansko prebivalstvo v Avstriji strupeno sovražno Nemcem, in da italijanska delegacija v parlamentu v svoji skupnosti ni zanesljiva prijateljica Nemcem.

Vse to priznava. A potem prihaja z zahtevo, ki deluj kakor trda pest na mehko oko: hoče zveze z Italijani in hoče v naših krajih politike po srčni želji iste oficijelne in neoficijelne, državni naši neizprosno neprijazne Italije!

Kar pripoveduje o tem sovraštvu, to so same stare in notorične stvari: spoštovani poslanec odpira vrata, ki so že davno odprta za vsakogar, ki ima odprte oči! — Potem pa se postavlja na odprta vrata, a ne, da bi zaklical, kakor velevala logika in lojalnost do lastne države: stojmo na straži proti tem sovražnikom! — ampak kliče: glejmo, kako se mi Nemci trdno zvežemo z njimi!

Kako naj umejemo take logične skoke? Nu, g. Dobernig je podal pojasnila glede te zagonetke, starega znanega pojasnila: Slovenska nevarnost!!

Italijani in Nemci morajo biti zavezniki, ker je njihova kultura v nevarnosti —

kakor se že glasi ta istotako stara kakor neslana fraza.

Da imajo Italijani le nekoliko več političnega kriterija in resnosti, bi bili že davno nagnali pangermane z najdebelejšimi koli, ki jim prihajajo z impertinentno insinuvacijo, ki ne znači koncem konca nič drugega, nego zahtevo; da vi Italijani zmorete v „svojih“ pokrajinah slovansko nevarnost, puščajte nas Nemce na miru, bavite se s Slovani in ne ovirajte naše nemške ekspanzivnosti, ki vam hoče — vse odvzeti!

To je prava sinteza vsenemške politike v Avstriji nasproti Italijanom. Ali Italijani ne kapirajo tega, dasi že bridko stočejo, ker so se svojo nespametno politiko prišli med dva mlinska kamena: med slovanskega in nemškega.

Dnevne novice.

Železnice v Bosni. Trasiranje proge Mitrovica-Ilok v Bosni bo do 25. t. m. končano in se takoj nato prične z gradnjo železnice.

Črnogora — kraljevstvo! Torej bo vendar res. „Neue Fr. Presse“ javlja, da so vse vlasti postale črnogorski vladi noto, ki javlja, da privoljujejo, da se Črnogora povzdigne v kraljevstvo. Tozadevna proklamacija izide v avgustu povodom jubilejnih svečanosti 50-letnice vladanja kneza Nikole. Ni pa še gotovo, ali se bo nazivala kraljevina Črnogora ali kraljevina Zeta. Črnogora bo najmanj kraljevstvo Evrope. Politični pomen tega akta leži v tem, da bo vladarska hiša črnogorska po proglašanju na isti stopnji s srbsko. Črnogorski dvor hoče uvesti isto etiketo, kakor je v navadi na dunajskem dvoru. Ustanovi se tudi red, ki se bo podeljeval samo suverenim in drugim visokim osebam.

Ločitev cerkve od države v Švici. Švicarski narodni svet je potrdil sklep kantona Basel, v katerem se ta popolnoma ločuje od cerkve. Po tem sklepu dabi reformirana in katoliška cerkev svojo vnanjo organizacijo. Duhovnike bo volila vsaka občina za se, a pripadniki te ali one vere bodo mogli svobodno menjavati veroizpovedanje.

Proti papeževi encikliki Editae saepe, izdani v proslavo tristoletnice proglašenja Karola Boromejskega svetnikom, po kateri se čutijo pripadniki prot. vere v vseh delih sveta silno užaljene in ki je izzvala oestro reakcijo zlasti v Nemčiji in na Ogrskem, se izražajo sedaj tudi listi, ki stoje blizu dunajski vladi. Da pa tudi velik del avstro-ogrskega episkopata ne smatra te enciklike za umestno, govori dejstvo, da jo je na Ogrskem proglasil le nadškof v Kološi, v Avstriji pa le koadjutor N. a. g. l. na Dunaju. Radi tega ga dunajski listi napadajo in mu očitajo, da hoče vreči baklo verskega razdora med katolike in protestante. Celotno sicer dobri katoliki obsojajo ne le ta Naglov čin, ampak tudi njegovo imenovanje koadjutorjem na škodo Dunajčanom toli priljubljenega posvečenega škofa dra. Marschalla.

P. S. Zadnje vesti javljajo, da je bila enciklika promulgirana tudi v Budjovcih in Zadru. Objavijo jo baje tudi primorski škofje. — Značilno je tudi, da se razglašajo nje enciklike vrši le v latinskem jeziku.

Domače vesti.

Pravoslavne nauke je izvršil te dni na praški univerzi ter položil poslednje izpite in rigorozne gospod Josip Jedlowski.

Nadebudnemu mlademu gospodu naše najiskrenejše čestitke.

Promocija. Odvetniški kandidat Milan Korun je bil te dni na vseučilišču v Gradcu promoviran za doktorja obeh prav.

Mestni svet. Sinočnja seja je bila še precej suhoparna. Vsprejeti so bili razni naknadni krediti. Dovolilo se je 13.000 K za novo fizikalno dvorano mestnega dekliškega liceja, 53.000 K iz proračuna iz l. 1909. za nove prostore mestne realke. Pri naknadnem kreditu za novo šolo na Belvederju, za katero se zahteva novih 20.000 K, je vprašal svet. dr. Wilfan za neka pojasnila in je predlagal, naj se ta točka odloži, ker ni stvar popolnoma jasna.

Po pojasnilu svet. A. r. c. h. a je svet. Wilfan umaknil svoj predlog. Nadalje se je dovolilo 44.000 K za preureditev vile Bassevi, ki se po želji darovatelja uporabi za muzej.

Prečitano se je na to prošnjo vlade, naj bi občina zvišala svoj prispevek za tlakovanje ulice Fabio Severo. Svet. Mrach je odločno proti, češ, da je ta cesta lasterarja, ki naj sam skrbi za njo. Vlada ima dovolj denarja za naprave, ki so mestu škodljive, a za ceste ga nima. Vladni zastopnik Lasciac je rekel, da bo vlada vzlic temu nadaljevala s tlakovanjem. — Svet. Mrach je predlagal, naj se da ta točka juridičnemu odseku v pretres. (Vsprejeto). Vsprejeli so bilo še nekaj malih postavk, na kar je župan točno ob 9. uri zaključil sejo.

Komers slovanskega železničarstva. Po železničarskem shodu, ki se je vršil v četrti zvečer v „Narodnem domu“, je velika večina udeležnikov s svojimi češkimi gosti odšla v gostilno N. D. O., kjer je kakor hišni oče pozdravil ljube goste iz Češke tov. dr. Mandić, ki je povdarjal velikanski napredek narodne železničarske organizacije,

ki je v komaj polletnem svojem obstanku prekosila na pričakovanju, a to gotovo pred vsem vsled moralne pomoči, ki jo je dobivala v času svojega obstoja od svojih čeških tovarišev. Z ozirom na te bratske vezi je nazdravil pred vsem navzočim češkim damam, ki so prihitele k nam, potem kremenitemu branitelju slovanskih železničarjev, tov. poslancu Buřivalu, njegovima tovarišema Macheku in Havelki in sploh češkemu narodnemu železničarstvu, ki je zastopalo.

Odgovoril je v krasnih besedah na to napolitico tov. Buřival, povdarjajoč, da vidi v tesni zvezi severo in južnoslovanskega železničarstva tudi poročstvo za boljše bodočnost Slovanstva. Napija tej bratski zvezi. Govorili so še nadalje tov. Machek, dr. Rybař, tov. Jaklič in tov. Havelka. Končno je tov. Zorec predlagal, da naj se odpošlje bratom Poljakom, ki praznujejo sedaj svojo veliko zgodovinsko slavnost petstoletnice Grunwaldske zmage, pozdravna brzojavka in ravno tako tudi mestnemu zastopu praškemu kakor predhodno zahvalo za protektorat, ki ga je prevzel nad kongresom lige. Predlog je bil sprejet z navdušenjem in soglasno. Vdeležba na komersu je bila naravnost veličanska, par sto udeležencev shoda ni moglo dobiti prostora. Gostilna N. D. O. je storila v vsakem oziru svojo dolžnost in postregla vsem gostom kar najboljšje. Vsa postrežba je bila res bratska, prirčna, kakor more biti pač tedaj, ko ima v gostih brat brata. Prepričani smo, da ostane vsakomur v najlepšem spominu!

Denuncijantstvo. — Slovenska priloga „Časopisa čeških železniških uradnikov“ prinaša pod tem naslovom:

Morda smo bili lahkoverni in predobri, ko smo verjeli raznim javnim izjavam svojih nemških tovarišev, da pojdemo vselej skupno v boj za skupne stanovske zahteve. Kljub vsemu nacionaliziranju. In če smo se morda motili v vsem — v tem se nismo, ko smo smatrali za potrebno nasproti Nemcem največjo opreznost.

V prvem času našega društvenega življenja nismo ravno imeli kakega večjega povoda za pritožbe. Toda, kolikor bolj se je naše društvo krepilo na znotraj s svojim vztrajnim in odločnim delom in izpopolnjevanjem svojega trdnega organiziranja ter na zunaj z doslednim in neomajnim zastopanjem svojih pravic in zahtev, toliko bolj so začeli pihati naši nemški prijatelji. Najbolj jih pečejo naše podružnice.

Da jim naše podružnice ne dišijo, razumemo; saj dokazuje ustanovitev in njihovo vspevanje veliko življensko silo našega društva. A če jih bodo naše podružnice še dolgo srbele, jim znamo postreči s še kako podružnico celo tam, kjer bi jih občutno zabolelo.

Naše najmlajše podružnice na Jesenicah pa kar ne morejo prebaviti. In ker ne morejo dati drugače duška svoji plemeniti jezi — so se začeli kolegijski naši bismarkovci posluževati denunciacije!

Ker so slovenski listi sempatja zabeležili kako posebno lepo čednost gotovih nadutih nemških oblastnih uradnikov, so Nemci brž naskočili naše društvo in so nam očitali nekolegijskosti in denuncijantstvo, čeprav ni bilo naše društvo v nobeni, ali prav v nobeni zvezi s tistimi noticami. Za to naj Nemci Boga zahvalijo, zakaj mi bi lahko pisali poseben leksikon o njihovih — umazanostih.

Toda mi smo molčali, ker nas je njihovih dejanj sram, molčali smo iz kolegijskosti in ker nismo denuncijanti. In Nemci so najbrž smatrali naš molk za slabost ali kaj podobnega. Da smo molčali iz obzirnosti, niso uvideli, ker v svoji prirojeni brutalnosti sami niso zmožni nikake obzirnosti.

V „Grazer Tagblattu“, v priznano rokovanjskem trobilu raznih propalic in ostudnih negativov, so si izbrali prostorček za svoje denunciacije. A mi smo ta zaletavanja dosledno prezirali; nismo se hoteli spuščati v nikala prerekanja z njimi.

In 19. junija so si torej privoščili odbor Jeseniške podružnice, zlasti pa njenega vrlega predsednika, tov. Božiča, kateremu obetajo premeščanje in eine Gebirgstation. — In res so začele krožiti o tem neke govore, nastale že tako ali tako.

Nemški denuncijante zagotavljamo, da se to pot malo zmotijo. Niti lasu se ne sme nikomur skriviti! In če bi se pa le dogodilo kako nasilstvo, tedaj bomo postopali tako, da dobe nemški „tovariši“ zasluženo plačilo, a nedolžno preganjeni popolno zadoščenje! — In ne obrnemo se samo do nižjih instanc naših oblast — do najvišjih pojdemo!

Kdo se ne spominja slučaja razpitega nemškega kričarja Rösslerja v beljaškem ravnateljstvu?

Danes nam je samo žal, da smo bili obzirni do tistih, ki tega ne zaslužijo! Glede nemških denuncijantov smo storili primerne korake v obrambo naših tovarišev in izjavljamo, da bomo odslej postopali z vsakomur, kakor kdo zasluži.

Drugače smo si mislili skupno nastopanje v skupnih stanovskih stvareh, precej drugače, bolj pošteno in kolegijsko!

Hoteli ste in hočete boj — tu ga imate!

Kam z našimi hčerami? — (Dopis). Družine, obdarovane z večjim številom otrok, zlasti meščanske, imajo nemalo skrbi za njihovo bodočnost. Kdor dandanes nič ne zna, tudi nič ne velja. Z dečki je nekoliko lažje, ker je mest v civilnem in vojaškem stranu, kjer dobivajo s primerno izobrazbo kos kruha. Ali deklice? Njih pravi namen je, da postanejo žene in matere. Ali ravno to mnogim ni usojeno.

In sosebno mi navadni ljudje, ki se moramo truditi za vsakdanji kruh in ne moremo šteti lepe dote hčeram, s katerimi nas je Bog blagoslovil: kam naj žnjimi? Da bi jih redili do starosti in jih čuvali doma, to ne gre, ker že gmotna sredstva ne dopuščajo tega.

Saj imamo šole, izobrazimo jih! V Gorici imamo izvrstno priliko: c. kr. žensko učiteljsko. V šolo žnjimi in potem naj si bodo same služile kruh!

Od tudi tak naval pri vpisovanju, da vsprejemajo komaj tretjino prosilk. Srečen oni, ki je mogel spraviti svojo hčerko na učiteljsko! Zdaj je že napol preskrbljeno — si misli. Še štiri leta in potem postane učiteljica. Ena glava bo manje v hiši in se bo toliko lažje skrbelo za druge, ki tudi morajo hoditi v šolo. Dekle se pridno uči, da bi imelo lepše spričevalo. In ko so prešla dolga leta, je zrelostno spričevalo v žepu. Doseženo je!

Kaj je doseženo? Razočaranje. Mesto zasedeno za več let naprej.

Poizveduje se v drugem šolskem okraju. Nič. Na Kranjskem, nič. Na Štajerskem, kjer je bilo nekaj pribežališče za slovenske učiteljice — nič. Povprašuje se pri poštnem ravnateljstvu. Tam jo treba vzdrževati še dve leti, če je bila sploh tako srečna, da so jo sprejeli. In to dosežajo navadno le one, ki imajo kaj protekcije. Ali naj bo abiturijentka z zrelostnim spričevalom v žepu: šivilja, blagajničarka ali prodajalka.

Tako razmišljajočemu mi je, kakor skrbnemu očetu, naenkrat stopila nova misel pred oči, ki jo bodo morale ubrati slovenske abiturijentke. „S trebuhom za kruhom“, pravi pregovor. Tako se dogaja že po vsem svetu. Z Dolenjskega, iz Galicije, iz Italije in drugih okrajev gredo ljudje — v Ameriko.

Italijanski delavci preplavljajo našo Avstrijo. Nemci se selijo na Turško; zakaj bi naša dekleta ne šla na Rusko za učiteljice? Ni dolgo temu, ko je bilo na Ruskem 20.000 mest praznih za učitelje in učiteljice.

Če se morajo kandidatnje učiti nemškega jezika, bi se mogla uvesti tudi rusčina kakor predmet na slovenskem ženskem učiteljsku. Naši merodajni krogi naj bi torej razmišljali o tem, da-li ne bi kazalo pritiskniti na vlado za tako odredbo, s katero bi se s prav malenkostnimi stroški pomagalo marsikateri abiturijentki do kruha.

Če bi se pa vlada branila iti nam Slovincem na roko v tej stvari, naj bi se uvel pouk v rusčini v kaki privatni šoli, ali v posebnem tečaju za slovenske kandidatnje.

To v premislek s hčerami obdarjenim očetom in onim, ki jim je naloga proučevati socijalne razmere svojih državljanov. Družinski oče.

Na slovenskih tleh, table s slov. napis! Prejeli smo: Vas Ricmanje je znana, kakor narodno zavedna vas. Zato mi se je jako čudno zdelo, ko sem zazrl, ko sem izstopil iz vlaka, zgore postajice poleg gostilne tudi „Trattoria“. Ricmanjem seveda ne služi ta napis „Trattoria“, ker sami vedo, da je gostilna. Morda je dal lastnik prirediti tudi laški napis zaradi italijanskih izletnikov? Ta gostilna je že stara dobroznana gostilna, torej tudi Lah bi dobro vedeli, da je tam gori „Trattoria“. Zeleti bi bilo torej, da bi se ta tabla spremenila samo z napisom: Gostilna! Pa brez zamere!

Izletnik.

Prijatelj glasbe! Od šentjakobskih krajevnih skupin NDO smo prejeli:

Tukaj v Trstu obstoji lepo število slovenskih društev. Vsa ta društva prirejajo več ali manje skozi leto, osobito v poletnem času, veselice, izlete, zabave, plese itd. Velikokrat so ta društva v zadregi glede godbe. V Trstu sicer godcev ne primanjkuje, ali naravnost rečeno: v vsem mestu ne ekzistira ni ena slovenska godba. Da se odpomore tej neprilici, so krajevne skupine NDO, spadajoče pod šentjakobske okraj sklenile sklicati skupno posvetovanje, ki se je vršilo minole sobote za ustanovitev godbenega društva.

Na ta sestanek je došlo lepo število delavcev.

Sklenilo se je po daljših debatah ustanoviti godbeno društvo. Tovariši in slovensko občinstvo! Kdor — ima veselje do glasbe, naj se prijavi čimprej, ker mislimo pričeti z vajami že s 1. avgustom tek. l.

Dobro je došel vsaki Slovenec, osobito pa teoretično izvežban. Prijaviti se je v centrali NDO v ulici Lavatoio štev. 1, ali pa pri gostilničarju „Kons. društva“ pri sv. Jakobu (Campo S. Giacomo št. 5) v „Nar. gostilni“.

Krasno poletno vreme je privabilo veliko množico občinstva na veselico, ki jo je Magdalenska podr. CMD priredila minole

nedelje in ki je vspela pcpolnoma v moralnem in materialnem oziru. Magdalenci so pokazali, da znajo ceniti važnost in zaslugi CMD, oziroma njene podružnice, kar je tudi razvidno iz daril.

Velika zasluga na tem, da je veselica tako izvrstno vspela, gre pevskega društvu „Slava“, ki je kar siloma vabilo ljudi s svojim ubranim petjem. Hvala mu za to!

Pozabiti pa ne sme tudi godbenega društva „Lira“, ki je prav mojstersko proizvajalo razne koncertne točke.

Umetalni ognji so kar očarali navzoče; konec veselice je bil ob enem nje višek.

Vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je veselica tako krasno vspela, bodi izrečena najprirčnejša zakvala.

Priporočamo se jim, da bi nam šli ravno tako na roko, ko priredi ista podružnica v kratkem — drugo veselico; takrat pa pri Sv. Mariji Magdaleni spodnji.

Gledališčna družba M. Stojkovića, bivšega režiserja in igralca slov. gledališča v Ljubljani priredi danes dne 16. julija na Opčinah predstavo, v nedeljo pa na Proseku. G. Stojković se priporoča sl. občinstvu sklicevaje se na to, da je tudi v „Nar. domu“ v Trstu dokazal, da je umetnik, ki se svojo igro zna očarati gledalca.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela v zadnjem času sledeče izvanredne dohodke: Slovenski abiturijenti mariborskega učiteljskega pri okrogli mizi K 10 — G. I. Rogel v gostilni pri Didču v Idriji „Kontra Straži“ daroval 6 K. Dr. Jos. Spešič v Središču jubilejni dar 30 K; Bohinčeva, Kotova in Medvedova obitelj iz Pišec 10 K mesto venca na grob pok. gospe Magdi Tominčevi.

Ljubljanski in Šišenski Sokoli v Ribnici pred odhodom v Sodražico, ker sta Marija in Stanko Podboj lepo deklamovala pesmico „Oba junaka“ — darovali 5 K. Cirila Ježovnik iz Velenja zgubljeno stavo v prid Cirilmetodariji 7 K, g. Jernej Tominc v Lembatru mesto venca na krsto pok. gospe Magdalene Tominc 12 K.

Družina Gavrilovič priredi danes ob 8. in pol zvečer v gledališki dvorani „Narodnega doma“ v Trstu „Graničare“ od Freudenreicha, narodni igrokaz v treh dejanjih s transformacijo, ki se bo vršila z neverjetno hitrostjo.

Da g. Gavrilovič izvaja ta komad precizno in umetno, o tem govore kritike raznih listov.

Tako piše zagrebški „Obzor“ v svoji 150. številki mej drugim: „Reči moramo, da nas je ugodno iznenadila ta izvedba g. Gavriloviča, ki je v istem času igral štiri glavne vloge, je imel priliko, da se pokaže, in je vse štiri karakterje igral z veliko spretnostjo. Spremembe so si sledile zelo hitro, tako da je bilo občinstvo presenečeno“.

Pohvalila sta ga tudi „Vršački Rodoljub“ in „Bosn. Post“. — Jutri ob 5.30 popold. priredi ista družba veliko veselico s plesom v „Nar. domu“ pri sv. Ivanu.

Za Ciril Metodov obrambeni sklad so se nadalje prijavili p. n. gg.:

752. 753. 754. Pan „Pesavčev“ na Dunaju (plačal 600 K); 755. Učenke dekliške šole v Trstu (plačale 84 K); 756. Ivan Plantan c. k. notar v Ljubljani (plačal 200 K); 757. do 761. Slovenski železniški uradniki v Trstu (podpisali 5 kamnov); 762. Podružnica Polzela (plačala 200 K); 763. Podružnica na Vrhniki (plačala 200 K); 764. Celjski gimnazijci (plačali 200 K); 765. Omizje v „Sladki luknjičici“ v Celovcu (plačali 20 K).

766. Učiteljsko društvo za celjski okr. 767. Kegijaška zveza „Edinost“ v Ljubljani (plačala 200 K); 768. Ženska podružnica v Mozirju (po mali Stanki 100 K, po pošti 100 K, skupaj 200 K).

769. Dragotin Hribar, tiskar v Ljubljani (plačal 200 K); 770. in 771. Narodno žentstvo v Ljubljani; 772. Čitalnica v Škofji Loki; 773. Oskar Dev c. kr. okrajni sodnik v Škofji Loki in sestra g. a. Eggenberger-jeva; 774. Podružnica Sevnica (plačala 100 K); 775. in 776. Moška in ženska podružnica v Kranju (plačala 336 K); 777. Bralno društvo v Trzinu (plačalo 50 K); 778. Skupina rodoljubov v Gorenjivasi (plačali 60 K); 779. Narodni duhovnik (na račun II. kamna plačal 120 K).

780. Kalister Anton v Trstu (plačal 200 K); 781. Podružnica Vuzenica (plačala 100 K); 782. Podružnica Vuhred (plačala 200 K); 783. Ženska podružnica v Mariboru (plačala 200 K); 784. Ženska podr. v Pevmi (plačala 200 K).

785. Odposlanci koroških Slovencev (plačali 200 K); 786. Rdeča marelja v Pulju (plačala II. kamen v znesku 200 K); 787. Slov. narodne abiturijentke v Gorici (plačale 200 K).

Tržaška mala kronika.

Izseljenci na povratku. Parnik Avstro-Amerikane „Oceania“, ki je predvčerajšnjem dospel sem iz New-Jorka, je izkrcal 283 pasažirjev, ki so večinoma izseljenci, ki se vračajo v domovino.

Nasilen Anglež. Mizar Dominik Demarchi, stanujoč v Androni Marinella št. 3, se je predinočjem ob 9.30 vračal domov z ženo in dvema otročičema. Na enkrat ga je nekdo, navidezno mornar, sunil s tako silo, da se je zvrnil na ženo, ki je skoraj

padla na tla. Na očitjanje Demarchija je mornar kar potegnil nož in je hotel planiti proti Demarchiju, a interveniral je redar. Tedaj se je nasilnež spustil v beg. Redar ga je pa dohitel in aretiral. Na policiji ni hotel odgovarjati na vprašanja uradnika, le toliko se je izvedelo, da je Anglež. Pridržali so ga v zaporu.

Grdo poverjenje. Še meseca avgusta 1. 1908 se je neka Angelika Papadopulos, stanujoča v Kjadidu št. 92, ker je potrebovala denarja, obrnila k služkinji Josipini Buttazzoni, stari 58 let, iz Trsta (že kaznovani radi goljufije), da bi jej preskrbelo gotovo svoto. Ta je obljubila Angeliki Papadopulos, da jej preskrbi zaželjeni denar, ali da je treba za to večje zasluge. Papadopulos je bila s tem zadovoljna in je izročila Buttazzonijevi za 328 K perila.

Ta baba pa je vse skupaj poslala v zastavljalnico, za kar je dobila 48 K. Nazadnje je še prodala zastavni listek, tako da je druga vse zgubila. Na ovadbo je bila aretirana.

Zasačeni tatovi. — Josip X. delavec, uradnik Tehničnega zavoda, je včeraj popoldne zasačil na Rivi Grumula dva moža, ki sta nalagala na voz 10 kamnov za tlak, last občine. — Opozoril je redarja, in tatova, dva težaka sta se preselila v ulico Tigor.

Kap jo zadela na grobu sina. — Ivanka Kukanja, stara 45 let, iz Škedenja št. 219, je šla včeraj popoldne na pokopališče pri sv. Ani moliti na grob svojega pred nekoliko tedni umrlega sina. Ko je bila tako vtopljen v molitev, jo je zadela kap v pol života. Pozvani zdravnik z rešilne postaje jej je nudil prvo pomoč in jo dal spraviti domov.

Velika nesreča v ladijedelnici pri Sv. Marku. V tej ladijedelnici obstoji za gradnjo vojnih ladij velika, takozvana ameriška gruva.

Za gradnjo večih novih vojnih ladij za c. kr. mornarico pa ta „gruva“ ni bila dovolj visoka; zato je dalo akcijsko društvo tega zavoda neki trdnici delo za zvišanje te gruve. Delavci, ki delajo to delo, so vedno v veliki nevarnosti, kajti zgradili so približno 11 metrov visok železen most (ta most je dan na dan zagotovljen) in na ta most so polagoma vlekli to velikansko železno gruvo.

Včeraj zjutraj so delavci delali vsak svoje delo: eni na tleh, drugi zgoraj, veselili se, ker so to nevarno delo skoro dovršili. A glej:

Približno ob 10. uri zjutraj je 18-letni delavec Alojzij Krottendorfer, ki je žagal šino, zgubil ravnotežje in strmoglavil v globino. Bil je naenkrat ves v krvi, tako, da ga ni bilo niti mogoče spoznati. Drugi tovariši so hitro prihiteli k njemu, toda ubogi nesrečnež je komaj dihal in ni bilo besede iz njega. Prenesli so ga v mestno bolnišnico.

Ko to pišemo, še živi, ali zdravniki imajo malo nade, da bi ga rešili.

Koledar in vreme. — Danes Marija Dev. Karm. — Jutri: 9. ned. po Bink.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 27° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Zmerni vetrovi. Vroče. Tendencia za nevihte.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Velesila“ v Škedenju se udeleži razvija zastave društva „Ladija“ v Devinu, korporativno in z društveno zastavo, ta nastopi z moškim zborom A. Nedved: „Dijaška“ s tenor samosplovom.

Kolesarsko društvo „Balkan“ naznanja, da je kolesarska dirka, ki se je imela vršiti v nedeljo 17. t. m. odložena na 24. t. m. Več jutri.

DAROVI.

— Na koncertu so preplačali vstopnino sledeči gg.:

Fakin Franjo 60 stot., Krešević Ante 2 K, Brencić Leopold 60 st., Čiač Ante 60 st., Vertovec Ciril 60 st., Požar Jakob 20 st., Kobal Fran 60 st., Kustrin Anton 20 st., Svetina Ivan 2 K, Kodrič Vekoslav 60 st., Kapelj Domenik 60 st., Ban Ivan 20 st., Vovk Vekoslav 60 st., Sarič 80 st., Godnič 80 st., Gustinčič Ivan K 1, Lavrenčič Josip K 1, Gerk Andrej K 1, Piško Josip 60 st., Metlika Josip K 1, Škerjanc 20 st., Stoka Ignac 60 st., Godina Ivan Ban 20 st., Kodrič Dragotin 20 st., N. N. 60 st., Pahor Miloš 60 st., Kocin Ivan 20 st., Gulič 20 st., Krešević Ante 20 st., Peroša Josip K 1, Izbar Alojz 40 st., Sluga 20 st., Ujčić 20 st., Gržinič 60 st., Rapotec Josip 40 st., Vareško Josip K 1, Drufovka Amalia 40 st., Milonig Ivan K 1, Gorjup Neža 60 st., Ražem Marij 60 st., Zidar Gregor 4 K.

Vsem darovalcem se odbor najsrčneje zahvaljuje. Živeli posnemovalci.

— Gosp. Matija Lovrenčič nabral je med prijatelji v Barkovljah K 6.52, od katerih je izročil K 2.20 novo ustanovljeni podružnici sv. C. in M. v Barkovljah, ostalo svoto pa podružnici na Greti.

— Kot jubilejni dar CMD se je nabralo v parku Miramar in sicer so darovali

sledeči gg.: Pikič, Kranjc, Gerbec, Fonda, Stoka, Fr. Lukša po K 1, in Jož. Lukša K 1.60, I. Husu 60 st., Bukavec 50 stot., Kr. Husu 50 st., Armič, Regent, Pikič po 40 st. — Skupaj K 10.40, dodal Anton Mikeluc K 1. — Denar hrani uprava.

Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju so darovali:

400 K: Kranjska deželna blagajna, Ljubljana; po 100 K: Posojilnica v Celju in Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani; 50 K: Notranjska posojilnica v Postojni; po 20 K: I. Kögl, Hôtel Balkan, Trst, dr. Jan Ev. Krek, drž. posl., itd., dr. Ant. Podpečnik, zobozdravnik na Dunaju in dr. Jakob Žmave, c. k. prof. v Ljubljani; po 10 K: Fr. Gogala, c. k. rač. ravnatelj, Ivan Okretič, c. k. generalni advokat, Dunaj in Ignacij Supan, učitelj, Brežice; 8 K: dr. Milan Škerlj, c. k. min. podtajnik, Dunaj; po 5 K: Fr. Cerar, tovarnar, Stob pri Domžalah, „Goriški“ v Gorici, D. Sinkovic, c. k. prof., inženir Ign. Šega, Ant. Trstenjak kontrolor mestne hranilnice v Ljubljani; 3 K: Jak. Žnider, akad. kipar, Dunaj; 2 K: dr. Stefan Kraut, Logatec. Skupaj 798 kron. — Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident juž. žel. v p., Dunaj III. Reiserstr. 27.

Nar. del. organizacija.

Sestanek pripravljalnega odseka za javno ljudsko tombolo itd., izvoljenega na ponedeljskem sestanku pri Sv. Jakobu, ki se je imel vršiti prihodnji ponedeljek, se preključuje z ozirom na to, da je tov. dr. Mandić v ponedeljek odsoten. — Zato se bo vršil omenjeni sestanek v torek ob 7. uri zv. v prostorih NDO pri sv. Jakobu.

Delavci vsi nocoj v „Sokolovo“ dvorano na izredni občni zbor NDO. — Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Za nocojšnjo dramatično predstavo Gavrilović (v „Narodnem domu“) imajo člani NDO 50 odstot. popusta pri vstopnicah in sedežih.

Književnost in umetnost

„Kraljevič in berač“ spisal Mark Twain. — Pod tem naslovom je izšla te dni v založbi Iv. P. Lampreta v Kranju knjižica namenjena naši mladini. Povest je po slavnem ameriškem humoristu Mark Twainu primerno okrajšal in priredil tržaški učitelj Ferdo Plemič.

Zelo dobrodošla bo ta knjiga našim malčkom, ki jim navadno primanjkuje tečnega berila, a tudi odrasel človek si ž njo pripravi urico nedolžnega veselja. — Priporočamo jo tople mladinskim knjižnicam in starišem, ki hočejo razveseliti svoje otroke.

Vesti iz Istre.

Iz Kanfanara. Se ni končano! „Slavni“ deželni odbor je uničil izvolitev našega tajnika, češ, da je nezakonita. Torej po dve in pol letni borbi smo zopet tam, kjer smo bili pred tem časom. S tem so zopet za nekaj zmagali naši sovražniki. Takoj tistega dne, ko so slišali, da je stvar dobro rešena za nje, so peli: „Va fuori straniero“ in postali so neznosni. Rešili so svojega že propadlega leva in svojo „italianità“. Človek bi mislil, da je tek neodrešencev bog ve koliko, ali temu ni tako.

Nekaj „mularije“ in propalic, poleg tega še trije prodajalci „al ingrosso“ ed al minuto: to vam je vsa slika „dell'italianità di Canfanaro“. — In spravili so se na izlet v Koper. „Edinost“ je že poročala, da je bilo na izletu tudi nekaj kmetov in kmetič. Samo žal, da niso bili iz Roča, ampak od nas, iz Kanfanara. In kako ponosni so zdaj ti ljudje! Ako bi hotel govoriti o njih, podati bi moral zelo slabo moralno sliko. Če bi pa kdo mislil, da oni vedo, čemu so šli v Koper, ta bi se zelo varal. Šli so samo, da se vozijo na vlak in po morju. Saj oni ne vedo, kaj je to „trikolora“.

Ubogi zaslepljenci! Kako zabiti so! To so ljudje brez značaja. Če mu daste vi vinar, je Hrvat; če mu pa dajo oni drugi dva, je takoj Italijan. S temi ljudmi so šli paradirati naši Lah v Koper! In onega dne

Saloga ta- in inozem. vin, spirita, likerjev in razprodaja za debelo in drobno

Jakob Perhan, Trst

Via delle Acque 5, nasproti Caffè Centrale
Velik izbor francoskega šampanjca, penečih de-
sertnih italijanskih in avstro-ogorskih vin, Bordeaux
Bargandor, renskih vin, Mosella in Chianti. Raz-
konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinove
slivovci in brinjevec. Izdelki 1. vrste, došli iz do-
ličnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Bala-
pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in
franko. — Razprodaja od pol litre naprej.

Nov način razsvetljave
Brez napeljave. Največji prihranek. - Svi-
tloba stotih sveč s troškom 1½ st. na uro.

Ceinkk zaluz „TITUS“ zastoj.

Gaspari & Michelich

TRST, ULICA FELICE VENEZIAN 15-16

TELEFON šte. 24-19

MODERNO POHIŠTVO
TRST
PETER JERAJ
ULICA SV. KATARINE ŠT. 13
VOCAL ULICE V. BELLINI

Rodolphe Maas, Trst, ul. Farneto 38

Olje za stroje, cilindre, dinamo, motore itd. itd.

posebno za žage na paro in mline.

Bombaž za čiščenje strojev.

TELEFON 11-45.

Veliki kinematograf BELVEDERE
TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

Sobota 16., Nedelja 17. in Ponedeljek 18. julija 1910:

1) MORJE V RAZNIH URAH, po naravi. — 2) ZVEST PRIJA-
TELJ, sentimentaln prizor. — 3) MUČENIŠTVO ŽENE, velika
drama. — 4) COCO POSTANE VOJAK, komično.
NB. VSAK PETEK KOMIČEN VEČER, KI TRAJA ENO URO.

ODLIKOVANA
tržaška prodajaln. obuval
ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21

Razn razlikih izborov najljepših moških in žen-
skih obuval po najnižjih cenah se prodajajo tudi
po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakovi . . . po K 10—

Usnje Boxcalf z elastiko . . . po K 10—

Usnje Boxcalf oblika Derby . . . po K 10 50

Usnje Boxcalf z zaponom Triumph po K 10 50

Eraki za dečke 1 K manj. - Viskov. blago 1. vrste.

Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Ivan Godina

stavbni klepar

TRST - ulica Soussa šte. 3 - TRST

Izvršuje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela

:: kakor n. pr. stavbna, pomorska in obrtna. ::

Poprave iz bandona, cinka, medena, bakra itd.

se izvršujejo točno in solidno.

KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. - Pro-
duja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin l. t. d.

vsa to po najnižjih cenah.

Gius. Waldner
TRST - ulica Media 3 - TRST
VELIKA ZALOGA JELOVEGA LESA IZ KOROŠKE
Bogat izbor vsakovrst. obložkov
Prodaja lesa za vrtanje
Velik izbor pekovskih lopat.

Tržaški garfčni zavod
(Stabilimento grafico Tristino)
Trst, Piazza della Borsa 13.

Kupujte gramofone
in plošče
:: samo v največji primorski zalogi ::
Tržaški graf. zavod
(Stabilimento grafico Tristino)
TRST, Piazza della Borsa šte. 13
Plošče s slovenskimi hrvat-
skimi, italijanskimi in nem-
skimi komadi v ogr. izbori
Pošiljajte na deželo.
Plačevanje na obroke.

Avt. civilni zemljemerec
Kristjan Pertot
ima svojo pisarno v Trstu v ulici della
Caserma šte. 5, II. nadstropje.
Priporoča se slavnemu občinstvu kot edini
slovenski zemljemerec.

so bili na razstavi skoro vsi, ki se holičkaj čutijo Lahe. In te bi bil lahko vsakdo na prste naštel. Ubogo italijanstvo, kako na šibkih nogah si, ko te rešujejo taki ljudje!

Pevsko - bralno - godbeno društvo „Volarič“ pri Čezarjih na Koperski priredi jutri, v nedeljo 17. t. m. drugo narodno veselico v prostorih „Konsumnega društva“. Na slavnosti sodelujejo iz prijaznosti sledeča bratska društva: „Straža“ iz Trušk, pevski zbor iz Gažona, „Samo“ iz Bertokov, „Ilirija“ iz Pobegov, „Citelnica“ iz Dekani, „Istrski Grmič“ iz Sp. Škofij, „Slovanski Dom“ iz Sv. Barbare-Elerjev; nadalje duet s „Kortin“ — „Sem ter tje“.

Vesela začne točno ob 4. uri in pol popoldne. Ker dospe vlak iz Trsta v Dekane ob 3. uri in trideset, odkoder je do Čezarjev le 20 minut, imajo Tržačani in okoličani ugodno priliko, da se udeležijo naše narodne slavnosti. Vsi morebitni darovi naj se blagovole poslati na naslov: „Pev. - bralno - godbeno društvo „Volarič“ pri Čezarjih — Koper“.

Iz Ospa. Odbor pevskega in bralnega društva „Domovine“ v Ospu šteje si v svojo najprijetnejšo dolžnost, da na tem mestu izreka bratskim društvom: „Vele sili“ iz Skednja, „Prečernu“ iz Boljunca, „Istrskemu Grmiču“ iz Spodnje Skofije, kakor tudi „Našemu Domu“ iz Badihe, še enkrat svojo najprijetnejšo zahvalo za prijazno sodelovanje na nedeljski slavnosti, ki je tako lepo vspela, da ostane še dolgo, dolgo v prijetnem spominu vsakomur, ki se je udeležil.

Iskrena hvala tudi g. Ant. Sancinu, g. županu in dež. poslancu Pangercu, gosp. trgovcu Kovačiču iz Doline, g. Fr. Venturini in njegovi gospici sestrji iz Boljunca, cenjeni družini Hrovatinovi iz Badihe, g. nadzorniku Finžgarju iz Gorice, gosp. Košutniku, uč. v Borštu, g. Medvedščeku uč. v Ricmanjih, g. Dragi Primožič iz Predloke, gg. Ivan Cunjar, Vol. Slavec, Ani Novak, učiteljici gosp. Angeli Cendem, Fr. Jerebu iz Ospa za darove, ki so jih poslali Kuro-patkinu za srečolov.

Zahvalujemo se tudi onim gospodom, ki so s preplačili, bodi na vstopnini, bodi na srečolovu prispevali z denarnimi darovi.

Iskrena hvala nadalje ljubki in blagi kumici g. Olgi Slavčevi za nje lep trak in prekrasni govor.

Iz dna srca zahvala za navduševalni govor g. Cotiča in pa za iz srca prihajajoče besede, ki so spremljale dar našega vrlo poštvovalnega očeta dr. Matka Laginje.

Nimamo besed, da bi mu izrekli dostojno zahvalo, kličemo mu le: Vsemožni naj Ti veliko poštvovalnost, ki jo gojiš od nekdanj do svojega teptanega naroda, poplača s tem, da Te ohrani do skrajnih mej človeškega življenja nam v veselje, domovini v ponos!

Vesti iz Goriško.

Iz Orleka pri Sežani. (Po naključju zakašnjen). V nedeljo dne 3. t. m. je naše pevsko in bralno društvo „Draga“ priredilo veselico s petjem in plesom. Vzlic neugodnemu vremenu je veselica dobro vspela. Hvala njim, ki so se udeležili! V prvi vrsti se pa zahvaljujemo g. učitelju in pevovodji Valentinu Terčonu, ki se je trudil z največjo poštvovalnostjo in mnogo pripomoči k lepemu vspehu. Nadalje se zahvaljujemo bratskim društvom „Dneva žar“ iz Kazelj, „Zorislavi“ iz Sežane, „Slovanski straži“ iz Gropade in „Primorcu“ iz Trebč. Slednjič izrekamo zahvalo njim, ki so preplačali vstopnino. Srčna hvala vsem!

Iz Repentabra. Jutri priredi pevsko društvo „Dom“ veliko vrtno veselico na Repentabru v krasnih prostorih g. St. Ozbiča. Ples, pri katerem svira godba iz Križa, se bo vršil v senčnati dolini pod gostilno.

Pri veselici sodeluje iz prijaznosti pevsko društvo iz Tomaja, dalje tamburaški odsek društva „Tabor“, ki tukaj prvič javno nastopi.

Dalje sodelujejo tudi diletantje dramatičnega odseka društva „Zorislava“.

Druge slovenske dežele

Nov kanonik. Državni in deželni poslanec dr. Ignacij Žitnik je imenovan kanonikom stolnega kapitlja v Ljubljani.

Iščem spretu šiviljo, obleke na dom, v bližini Trsta. Naslov Ina. odd. Edinosti. 1188

„PRI STARI BRESKVI“ v ulici Belvedere šte. 17 se toči izvrstno pivo in vino.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65
Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.
SPREJEMAJO SE VSAKOVRSNA DELA IN POPRAVE PO NIZKIH CENAH.
Delo dobro in zanesljivo.
Telef. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenko.

Slovenska žganjarna A. Žitko
Trst, ulica Acquedotto 3 priporoča slavnemu občinstvu svojo žganjarno, v kateri se prodaja pijača prve vrste in po zmerni ceni. Vse vrste likerjev, ruma, slivovca, konjaka. Domači brinjevec in tropinovec. POSEBNOST: razni zdravilni likerji. 1093

Mala hišica z remiščem se prodaja pri sv. Ivanu šte. 729, zdej gostilne Capuzera, bli. u. tramvajске novjaje. 1184

Poslovodjo za trgovino, veččega tudi laščine, išče Gospodarska zadruga v Kopru. Ponudbe z navedbo pogojev na naslov Posojilnica in hranilnica v Kopru. 1179

Gospodična 19-letna, zmožna slovenske in nemške korespondence, strojepisje, nemške stenografije, želi nastopiti prvim avgustom pr. merno službo. Ponudbe na Inzeratni odd. Edinosti pod šte. 1176. 1176

Korespondent zmožen slovenske, nemške in po možnosti češke se sprejme takoj. Ponudbe z zahtevami na naslov „G. M. 1910“ na Inzeratni odd. Edinosti. 1158

Josip Stolta mizar, ulica Belvedere šte. 8, izvršuje vsakovrstna mizarstva dela.

Javno tombolo s silesom priredi društvo „Grmada“ v Mavhinjah 10 minut od postaje Vižolje v nedeljo dne 17. julija t. l. ob 6. uri pop. Za obilen obisk se priporoča ODBOR. 1099

Slovenci in Mestjani! Dolžnost: je Vaša, da se poslužujete le v slovenski brivnici v ulici Sette Fontane št. 13, za kar se Vam toplo priporoča udani Anton Novak. — Vsaki Slovan ima narodni greh, ako podpira drugorodce. 1006

Iščem službo kot vzgojiteljica mlajših otrok (bonne). Ponudbe pod „Otrok“ na Inzeratni odd. Edinosti. 1187

Majcen Miloš ..

mizar - Trst - ulica Leo šte. 2
priporoča slavnemu občinstvu
svojo mizarstvo.
Izdeluje vsakovrstno, tudi NAJFINEJŠE POHIŠTVO

Prodaja se mali Hotel po nizki ceni. Naslov pove Ina. odd. Edinosti. 1172

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice „DALMATIA“

VOZNI RED

veljaven od 16. julija 1910 do nove odredbe.

Proga TRST-METKOVIČ A
Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v soboto ob 6. uri jutraj.

Proga TRST-METKOVIČ B
Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v sredo ob 6. uri jutraj.

Proga TRST-METKOVIČ C
Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v četrtek ob 6. uri jutraj.

Proga TRST-KORČULA
Odhod iz Trsta v torek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v ponedeljek ob 6. uri jutraj.

ZOBODRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel
Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads.
po 9. do 1. in od 3. do 6.

Josip Črnigoj
priporoča slav. občinstvu svojo
pekarno in sladčičarno
Ulica Ferriera 37 vogal ul. Conti.

35.000 stiskalnic za vino, sadje, ind. namene itd.

20.000 sadnih in vinskih mlinov

vele število hidrav. stiskalnic za obrt in gospodarstvo. je izšlo iz Mayfarthovih tovarn

Leta 1909 je bilo vsega izdelanih:

2500 stiskalnic in 1200 mlinov

Jasen dokaz za dobroto teh izdelkov.

Obrnite se z zaupanjem

Ph. Mayfarth & Co.

Tovarne poljedeljskih strojev, livarne, fužine
MAYFARTH & Co.

Dunaj II, Taborstrasse 71, Dunaj

Išče se zmožnih zastopnikov.

Agro-Merkur v Ljubljani

Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8

Podružnica Trst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu

AGRO-MERKUR je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd.

najboljši vir pri nakupovanju blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja **Pozor!**

Vina

štajerska, istrska, da matinska, dolenska, goriška, vipavska zjam. pristna

SIR-maslo! Žita-moka-olja itd.

AGRO-MERKUR preskrbi sploh vsako blago **AGRO-MERKUR** kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše! Postrežba točna!

ZAHTEVAJTE PRAVILA, CENKE! PONUJAJTE SVOJE PRIDELKE!

NOVO POGREBNO PODJETJE

H. Stibie! in drug se je preselilo na

Corso 49 (Piazza Goldoni). Tel. 1405

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Velika zaloga

voščenih sveč

Prodaja na debelo in drobno.

MIHAEL ZADNIK Trst

ulica Sorgente šte. 2

kupi vole, ovce in ovne

ter kože istih.

Ponudbe, tudi pismene in brzojavne poslati je na gornji naslov.

Velik izbor

Izdelanega perila, ovrtnikov, zapestnic, srajc, nogavice in rokavice. — Zepne rate tucat od Kron 1 dalje. — Rokavice iz kože od K 230 dalje. Dežniki od Kron 250 dalje. — Vse to se dobiva v NOVI PRODAJALNICI

ENRICO ZERQUENIO
Trst, Passo S. Giovanni 2 (Nassrovi Novim obokem)

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák || V. Tuscher

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Kdor hoče dober zajutrek

naj se oglasi pri

Antonu Ivančič-u, Trst

ulica della Stazione šte. 13

kjer dobi gnet, salami, sir in razne slanine kakor tudi raznovrstna vina in vodno svežo

Dreherjevo pivo.

RIHARD NOVAK & C.
Pekarna in slaščičarna s prodajo moke
TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13
Postrežba: točna.
CENE ZMERNE.

Ugodna prilika!

V veliki, fini žganjarni

na trgu pred Narodnim domom št. 1

(vogal ulice Ghenga) je na razpolago.

Nov dohod ogromne partije marsale in

vermoutha po K 1-60 liter.

Asti Spumante, Refošk, zagrebški Pe-

linkovac in Sokol - Po 600 vrste: Ruso

po najzmernejših cenah.

Zaloga ovsa

klaje, detelje in korobačev

po zmernih cenah

Trst, ulica Belvedere šte. 19 in

ulica del Bosco šte. 14.

Izključno edini slovenski gostilničar
ki toči najboljšo vino!

Kdor gleda svoje zdravje, mora iti v gostilno

J. Leban, ul. Salice, Trst

pod stopnicami, kjer toči dobro vipavsko po 72-64

stotink liter. Istrsko po 64-56 stotink liter.

Za obilen obisk se sl. občinstvu priporoča J. LEBAN.

Umetni : fotografični

pri sv. Jakobi - TRST. ateljé pri sv. Jakobi - TRST.

ulica Rivo šte. 42 (pritličje)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglede, posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrstne spomnike itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsakatero fotografije.

Radl udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročila in jih izvršuje na domu, eventualno tudi manj mesta.